

2013-01-09

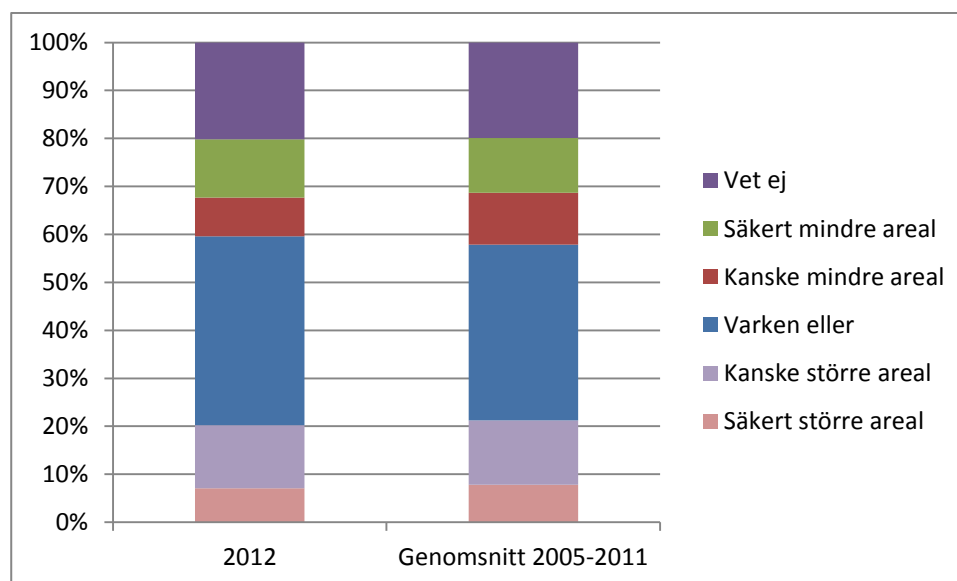
Harald Svensson

Jordbrukarnas planer är stabila

20 procent av lantbrukarna räknar med att deras odling av bland annat spannmål och oljevaxter kan öka de närmaste 5-10 åren. En lika stor andel av mjölkproducenterna räknar med att öka produktionen under den perioden. Genomgående är förändringarna jämfört med tidigare undersökningar små.

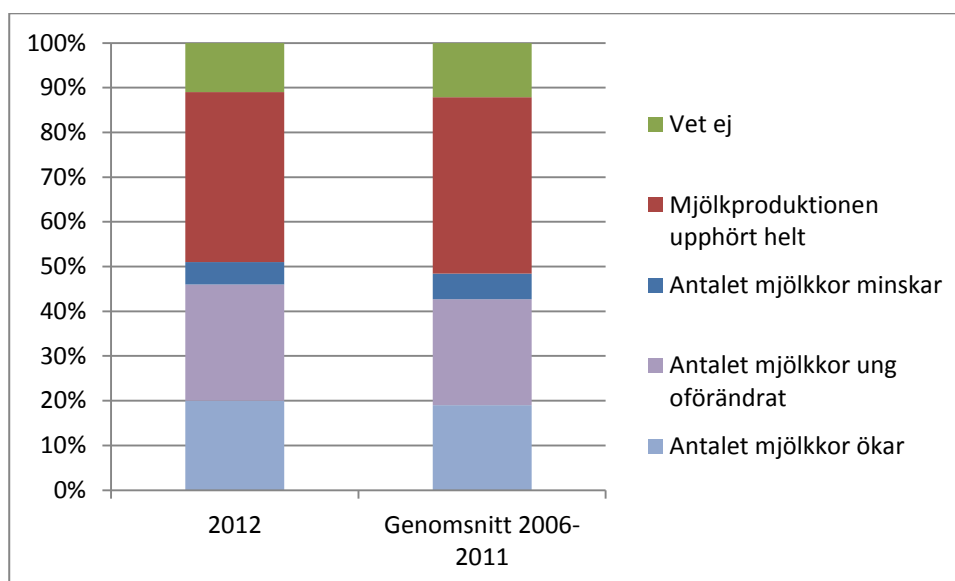
Jordbruksverket har under flera år låtit Landja Marknadsanalys AB genomföra en enkätundersökning bland lantbrukare om deras planer för de närmaste 5-10 åren. Frågorna har gällt om man räknar med att förändra odlingen av bland annat spannmål och oljevaxter, om mjölkproducenterna räknar med att förändra mjölkproduktionen samt intresset för att skaffa mer mark. Den huvudsakliga insamlingen av uppgifter genomfördes under november 2012.

Den fråga som gällde odlingen av bland annat spannmål och oljevaxter visar att 20 procent av brukarna tror att arealen säkert eller kanske ökar under de närmaste 5-10 åren och ungefär 40 procent tror att arealen blir oförändrad. Ser vi på tidigare undersökningar så visar genomsnittet för de undersökningarna nästan exakt samma bild. Det år som är ett undantag för perioden 2005-2011 är 2007 då en något större andel trodde på en ökning. Under 2007 var spannmålspriserna höga. Trots att priserna varit höga under 2012 har detta alltså inte slagit igenom i form av större optimism.

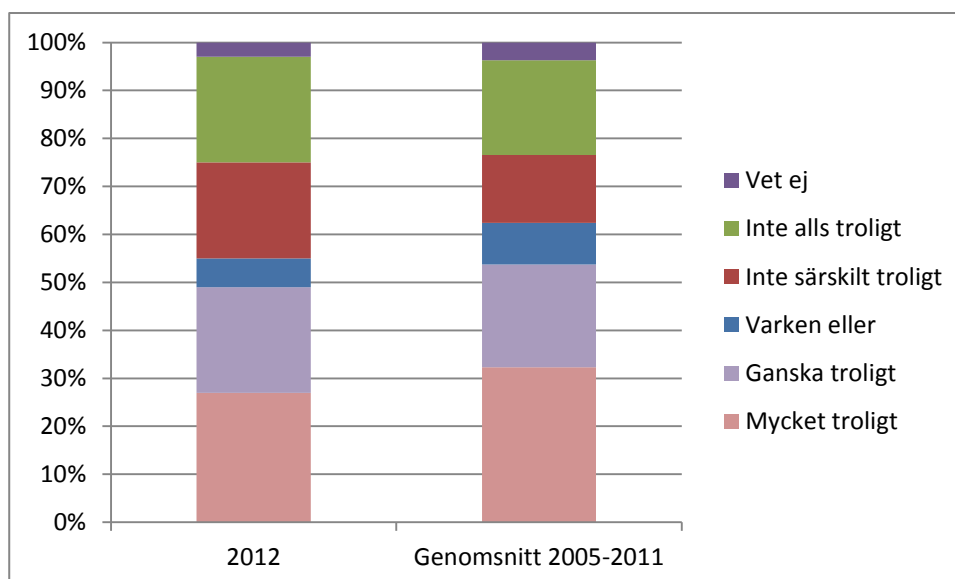
Figur 1. Fördelning av svar på frågan "Om du ser 5-10 år framåt, tror du att den areal som du idag inte odlar vallväxter på (utan t ex spannmål eller oljeväxter), kommer att ha ökat eller minskat?", procent

Den fråga som gällde mjölkproduktionen visar att ungefär 20 procent av mjölkproducenterna räknar med att öka produktionen under de närmaste 5-10 åren. Ungefär 25 procent tror på oförändrad produktion. Jämfört med tidigare undersökningar blir bilden ungefär densamma. Åren 2008 och 2009 avvek något från den generella bilden eftersom något färre trodde på en ökning. Lönsamheten i mjölkproduktionen var låg under särskilt 2009. Även under 2012 har lönsamheten varit låg, men uppenbarligen har detta inte slagit igenom i denna undersökning.

Figur 2. Fördelning av svar på frågan "Om du ser 5-10 år framåt, hur tror du att mjölkproduktionen kommer att förändras på din brukningsenhet?", procent

En tredje fråga gällde intresset för att skaffa mer mark de närmaste två åren, genom antingen arrende eller köp. Även här är resultaten mycket stabila jämfört med genomsnittet för perioden 2005-2011. Dock kan något fallande trend märkas bland dem som uppgett vilja att skaffa mer mark.

Figur 3. Fördelning av svar på frågan "Antag att 5 ha åkermark eller mer skulle bli tillgängligt i anslutning till din nuvarande brukningsenhet under de närmaste två åren. Hur troligt är det då att du skulle köpa eller arrendera denna areal?", procent

Sammanfattande kommentar:

Trots starka svängningar i lönsamheten genom förändrade produktpriser och priser på insatsvaror är jordbrukarnas planer mycket stabila. En slutsats som kan dras är att jordbrukarnas långsiktiga planer i liten grad påverkas av tillfälliga variationer i lönsamheten.

Som alla enkätundersökningar måste även denna bedömas med försiktighet. Det är ju företagarnas långsiktiga planer som undersökts. Det finns många skäl till att dessa planer efter hand revideras.